

MINDSZENTI LAP

Megjelen minden vasárnap.

TARSADÁLMII, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . korona
Fél évre . . . . . 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

Mindszent, 1912. február 11.

6. szám.

Tizennegyedik évfolyam.

Elkorcsosodás.

Egyre többször és hangosabban halljuk a panaszt, hogy a civilizáció rohamos fejlődése épp oly rohamos és nagyfokú degenerációt szül, tehát közvetve az emberi nem végpusztulását siettet.

Ez a paradox panasz épp oly régi, mint maga a civilizáció. Hasonló aggodalmakat és följajdulásokat olvashatunk a bibliában is, amely azonban inkább csak a szellemi, nevezetesen az erkölcsi degenerációt szokta ostromozni. Találunk benne példát is eleget, hogy amikor az erkölcsi elkorcsosulás gyökeréig megmérgezte az emberi nemet, a magasabb hatalom radikális eszközökkel pusztított el embert és degenerációt.

Isten haragja s az emberi nem romlottsága szülte a vízözönt, majd a tüzes esőt is, mely Szodomát és Gomorát megemésztette.

Azt mondhatnók, hogy a szellemi haladás magasabb fokának mindig kísérfő tünete a panaszos felzudulás az elfajulás ellen. Legjobb példa erre a modern francia társadalom, amely szellemi élet és civilizáció dolgában még mindig a legfejlettebb európai nemzet s ennek irodalma is visszatükrözi a degeneráció rombolása ellen táplált szorongó aggodalmakat.

Mi ennek az oka? Valóban igaz volna-e, hogy a civilizáció szüli az elfajulást és hogy az emberi nem romlása felé siet a haladás útján?

Közönségesen azt szokták mondani, hogy a nép „degenerált”: de könnyű átlátni, hogy nagyon is tág értelemben használják ezt a szót. Voltaképpen nem is szabadna ezt a szót használni, vagy legalább nem olyan értelemben, mint ahogyan használni szokták.

Mivel a nagyobb népesedést, a nagy ipari és kereskedelmi központokat a civilizáció teremti meg, őt lehetne okolni azért, hogy az egyes embernek kisebb tere marad a kifejlődésre. De viszont a létfenntartás helyes ösztöne úgy az államot, mint a társadalmat arra sarkalja, hogy előmozdítsa a népesedést.

Közgazdasági és politikai szempontból Malthus tulnépesedési elmélete ma már meghaladott álláspont és ellenkezőleg, elfogadott igazság, hogy minél számasabb a nemzet, annál nagyobb lehet a reménye, hogy boldogul. Ha tehát a nagyobb népesedést sok más fontos ok is kívánja, akkor nem lehet a civilizációt vádolni azok miatt a bajok miatt, amelyek a tulnépesedéssel járnak. Csak egy esetben lehetne: ha ezek a bajok nagyobbak lennének, mint a népesség szaporodásából származó hasznok.

De ilyen bajokról aligha lehet szó, mert a nép zöme minden valószínűség szerint régebben sem állott jobban fejlett egyénekből, mint ma. Mert a régebbi kor átlag-emberét nem szabad azokhoz a hősközhöz és nagy férfiakhoz mérni, akiknek páncéljáról, súlyos fegyvereiről legendák keringenek.

A mai átlag-embert sem az atlétákhoz mérjük, akiknek például a súlyemelés, vagy a birkózás az élethivatásuk. A régi sírokban talált csontok nem nagyobbak, mint a modern emberéi, sőt igen gyakran még a maiáknál is kisebb méretűek.

Igaz, hogy a régieknek roppant izomerejük volt, de ezt ők is csak hosszú gyakorlattal szerezték meg, éppen úgy, mint a mai kor emberei. Az meg már éppen kétséges, hogy tagjaik, törzsük részarányosan volt-e alkotva; sőt inkább hihető, hogy régebben több külső jelét lehetett látni a degenerációnak, mint ma; mert akkoriban a folytonos gyakorlat, erőfeszítés egyes tagokat és testrészeket aránytalanul kifejleszthetett a test többi részeinek rovására, amelyeknek szükségképpen el kellett satnyulniuk.

Egyébként együtt jár az étellel, hogy minden élő lény csak „árnyéka” ugyanazon lény „ideájának”: a természet törvénye ez, tehát nem lehet természetellenes.

Nem csupán a nagy városok lakossága közt sok a nem szép, vézna és vérszegény ember: a kisebb ember, de a kisebb városok és falvak népét is épp oly korcsnak mondhatnók.

A katonai sorozások statisztikájából tudjuk, hogy még viszonylag jól fejlett népből is a legényeknek csak kis hányada üti meg a mértéket. Akik ebben is degenerációt látnak, azt mondják, hogy az elkorcsosodást részben az évszázadokon át dúló háborúk okozhatták, részben

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-,

jelzálog- és hosszú lejáratú törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. Az igazgatóság.

TARCA.

A KIRÁLY ÉS A KÖLTŐ.

Arnulf, e néven a hetedik, magautan üldögélt a kupolás tanácsterem zöld asztalszélén. A korszak király néven ismert uralkodó oda se figyelt a miniszterei fontoskodására. Mászol kalandozott az elméje, nem sokat érdekelte a tárgy, amely unokaöccsének Teobald hercegnek nagykörösítését körül forgott. Arnulf a kupola színes üvegeit nézegette s ellágyulás közben két könnycsepp tolakodott bolyhos szempillái közé. Az udvari méltóságok megdöbbenve dugták össze fejüket. Felálltak és nesztelenül kiszuhantak a teremből.

Csak a kancellár, akit „Lombardia Bismarckjának” csufoltak, Arnulf bizalmasa és lumplarsa maradt bent, tiszteletteljes távolságban az aranyos karosszék mögött. Látta, amint a könnyek végigszántották könyökére támasztott arcát és lehullottak élbevasalt redengőjének nadrágjára. A kancellár nem emlékezett rá, hogy tíz év óta ilyesmi előfordult volna. A király könnyezett.

Ő, aki soha sem tudta mi a fájdalom. Vigan élte napjait, éjszakáit átmulatta. Ha bánatot keresett, örömet talált. Ha veszedelem fenyegette, szerencse érte a jószívű, bohókás királyt. Nem ok nélkül bámulta hát a kancellár a két könnygyöngyöt. Nem tudott tovább ellentállani a kíváncsiságnak. Alázatos hajlongások között lépdelt a királyhoz.

— Felséged, sir?! Közölje velem annak okát, hadd vigasztaljam meg alattvalói szeretetem melegével.

A király felszította a nedvességet koronával diszitett zsebkezdőjével és felsóhajtott.

— Köztünk legyen mondva — de nehogy megtudja valahogy a feleségem — szerelmes vagyok. Rettenetesen szerelmes vagyok!

A kancellár neheztelve csóválta a fejét.

— És felséged, aki annyi gyönyörűséget mondhatott a magáénak, könyezik a szerelem miatt?

— Mert ez a leggyönyörűbb mindenek fölött és — elérhetetlen. Myllát szeretem, a föld legcsodásabb özvegyét.

— Siebengrad Mátyásnak, a milliomos ban-

kárnak az özvegyét? Felséged izlése elsőrangú. Csakugyan itt kemény dió akadt a kezébe.

— A kezembe? Bár már a kezembe lenne. Hiába itt a sóhajlás, ígéret, hízélgés. Ez a nő csöppet sincsen meghatva királya hódolatától. Tudod, mit mondott a multkor „Felséged ravasz diplomata, de engedje meg, hogy én is annak tartsam magam!”

A kancellár mimelte a felháborodottat és a fel s alá járkáló királyt nézegette.

— Hm! Ezt mondta? Tudja-e felséged, hogy ezért pörbe lehetne fogni és lefejeztetni?

Arnulf savanyuan mosolygott.

— Bolond vagy. Én a fejét csak úgy szeretem, ha rajta ül azon a borzogatón szép hattyu nyakán s a mikor piros szájacskájából kivirítanak hómozaik-fogai.

Megállott a kancellár előtt s aztán sugva odamondta:

— És ha meggondolom, hogy Mylla birtokosa az Istenben boldogult Siebengrad Mátyás millióinak, úgy érzem, szerelmem kettőzött hévvel emészt el jobb sorsa érdemes idegeimet.

A kancellár fintoros arcjátékot csinált, ami

pedig a nagy terhek, melyek legsúlyosabban mindig a közrendű nép vállait nyomták. Ez azonban csak föltevés; s ha igaz, akkor visszamenőleg is igaz. Vagyis a rossz táplálkozás és a megterhelő testi munka a multban is épp úgy — sőt még nagyobb mértékben — okozhatott degenerációt, mint ma.

Tudott dolog, hogy a civilizáció haladásával a gazdagság és jólét is növekszik. A civilizáció tehát ily módon éppenséggel gyógyítja a bajokat és egyenesen csökkenti az elfajulást.

Ujdonságok.

— **A Polgári Kör közgyűlése.** A szokott érdeklődés mellett tartotta meg évi rendes közgyűlését e hó 4-én délután a Mindszenti Polgári Kör. A letárgyalt ügyek fontossága kívánatosá tette volna, hogy a tagok lehetőség szerint teljes számmal jelenjenek meg. A sablonos választások megejtése egyébként semmi meglepetést nem okozott. Újlag V i g h Gyulát választotta meg a közgyűlés, a tisztviselői kar és választmányi tagok is ugyancsak a régiek maradtak. Ennek megtörténte után eredeti s hasznos indítványt terjesztett elő a kör érdemes elnöke, kérvén, hogy az eddigi csekély 2 korona tagsági díjakat emelje fel a közgyűlés évi 12 koronára, mert az eddigi tagdíjakból nem lehet a tagok igényeit kielégíteni. A főlemelt tagsági díjakból talán a tagok első és legfőbb kívánsága: a külön helyiség megvalósítható lenne. Az ügyszó sokan szóltak hozzá. Kevesen pártolták az indítványt, különösen eleinte, míg végre az eszmecsere hatása alatt a tagok túlnyomó többsége szavazatával határozatba ment, hogy 12 korona évi tagsági díjat kell ezután a tagoknak fizetni. Az eszmecsereből sok följegyzésre méltót találtunk, egyet azonban nem hagyhatunk szó nélkül. Panasz merült föl ugyanis az irányban egyik veterán tag részéről, hogy egyszerre nem kevesebb, mint hat évi tagsági díjat követeltek tőle, amennyi őskorú hátralék igazában ügyvédi beavatkozásra is megérett volna, ha a választmányi koncilians nem lenne a hátralékosokkal szemben. Pedig ő megintést sem kapott a hátralékért, úgy hogy ha most komolyan nem követelték volna tőle a hátralékot, azt kellett

volna hinnie, hogy nem is tekintik már öt tagnak. Kérte tehát jövőben a pontos eljárást s a hátralékoknak nem fölszaporítását. — Igazat kell adnunk a panasznak egyrészt, mert az engedékenység legtöbbször panaszra szolgáltat okot, ha egyszerre sokat kell fizetnünk. Másrészt azonban elismerés illeti meg a kör vezetőségét azért, ha nem törve-zuzva hajtja a hátralékot, amiért legtöbbször meg szoktak nehezíteni. Aki hű tag, a végén ilyenért is megbékél s másszor maga is iparkodik gondosabb fizető lenni. A tagok némelyike bizottság kiküldését tartotta kívánatosnak a tagdíj fölemelése tárgyában, amely részletesen föltüntette volna, hogy milyen lenne a fölemelés után a Polgári Kör remélt élete. Másika egyáltalán új gyűlés összehívását vélte jónak, amely gyűlésnél előre tudta volna minden tag, hogy mi is a különös tárgy. A többség azonban végtére elfogadta indítványozó elnök megokolását, t. i. hogy az alapszabályok szerint az évi közgyűlésnek rendes tárgya a „netaláni indítványok“. Nincs kötelezve senki az indítványának előzetes bejelentésére. Tehát minden rendes közgyűlésen tehet mindenki bármely természetű indítványt. Csak a rendkívüli közgyűlés tárgyait kell előre közölni a meghívottakkal. S miután a tett indítványa a körre nagyfontosságú, bár az elfogadása alapszabálymódosítással jár, ez nem akadályozza meg fölötte a határozat-hozatalt. Határozattá is lőn emelve, hogy a Polgári Kör tagsági díja folyó évi január hó 1-étől 12 korona fog lenni s havonként 1 koronás részletekben fizetendő. Hangsúlyoztatott még az is, hogy miután a közgyűlés karácsony helyett most lett megtartható, ez a határozat nem kötelező. — 1912. újévtől azon körtagokra, akik bár megfizetni nem hajlandók a főlemelt tagdíjat, de ez elől újév előtt kilépni nem bírtak. Amint a hangulatot a közgyűlés óta megismertük, a tagok nagy része helyesnek tartja a közgyűlés ezen — bár nem várt határozatát. Mert így remélhetik, hogy a megfelelő anyagi eszközökkel célját biztosabban eléri. S idáig kevesen találkoztak, akik a határozat végett a körből kilépni szándékoznak. Mi is hisszük, hogy a szebb napokat látott kör e határozatával újjá fog születni, többször adhat magáról életjelt s nyújthat otthont tagjainak.

— **Ártézi-víz vezetés a Kurca-réti legelőre.** Elhatározta a község képviselőtestülete, hogy a kiszakított új téhen-legelőre vezeti

a szántóföldek között maradt ártézi kut vizét. A válságügyi bizottság versenytárgyalást hirdetett a munkálatokra. Tegnap bontották föl az ajánlatokat, amelyek közül B a k s a y Illés helybeli jónévű kereskedő ajánlatát fogadták el s terjesztik pártolólá a közgyűlés elé. — Mint értesültünk, ez a víz-elvezés közel 2000 koronába fogna kerülni, amely vízre három év múlva nem lesz szüksége senkinek, mivel a legelőt a régi helyen hasítják ki újból. Ha ez így áll, akkor csakugyan meg kell gondolni a képviselőtestületnek, hogy végrehajtsa-e a tervezett víz-átvezetést oly roppant pénzért. Mert egy új kut furása sem kerülné 2400—2500 koronánál többre s szerintünk inkább célszerű volna, ha új kutat frnatna a község az ideiglenes legelőn is, mert az örökös lenne s ha a legelőt ismét feltörik három év múlva, akkor is megfizethetlen lesz egy 8—10 holdas területű kerti veteményes öntözésére. Ajánljuk az eszmét az illetékes körök figyelmébe. A három év múlva felszedendő ócska csövek jóformán csekély értéket fognak képviselni, mert tervezet szerint nem is egyforma méretűek lennének.

— **A nagy takaréknak,** községünk ezen áldásos működésű pénzületete e hó 18-án tartja évi rendes közgyűlését. Forduló pontot fog képezni e közgyűlés a 36 éves intézet életében. Akik magját elvetették a mai terebélyes fának, szerény — kamrácskának nevezhető szobácskában indították meg pályáját. Nehezen jutott saját fészekhez. S ha élnek kevesen az alapítók közül, bizonyára örömmel járulnak a vezetőség azon javaslatához, hogy az új székház ne földszintesnek, hanem emeletesnek építessék. Újabb lendületet ad avval az intézet községünk örvedetes fejlődésének. Alkalmat ad módosabb kereskedőknek, egyeseknek megtelepedésére. S hatványozottan emeli az emeletes épület a körülötte levő házak értékét. A rendes évi közgyűlés legfőbb tárgya lesz az építkezés. Szokatlan érdeklődés nyilvánul már most is a közgyűlés iránt. Minél többen igyekeznek részt venni a korszakalkotó határozat meghozatalában. Az igazgatóság által bemutatandó terv szerint az épületben a takaréknak helyiségein kívül a piactér felőli homlokzaton három 8—9—10 méter hosszú s 6 illetve 9 méter mély üzlethelyiség lesz elhelyezve, megfelelő raktárhelyiségekkel. Az emeleten három 3 szobás és két 2 szobás lakás van tervezve megfelelő mellékkeliségekkel egészen városi kényelemmel. Mint értesültünk úgy a bolthelyiségek, mint lakás iránt már megindult az érdeklődés. Természetesnek is látjuk, hogy élelmes kereskedők el-

abból állott, hogy összecsiúsított ajkát feltolta az orra csimpájához. Mint aki tudja, merről fúj a szél.

— A bájos özvegyet jogunk lenne, hazaárulás címén perbe fogni — jelentette ki hosszas elmélkedés után a kitérő államférfi, aki erre felséges gazdája némi részvétellel nézegetett. — Hiába néz rám felséged, mintha elmebeli állapotom dolgában kételyei támadnának. Igenis, pörbe lehetne fogni, mert amikor legutóbb pályázatot hirdettünk az államkölcson tárgyában, a szép özvegy ráült a millióira s nem jelentkezett.

— Oh, bár én is a milliók között lettem volna sopánkodott Arnulf.

Rövid tanácskozás után abban állapodtak meg, hogy a legteljesebb inkognitóban ellátogatnak Myllához. Egy óra multán két polgári ruhában öltözött gavallér sétálgatott a parknegyed felé. Az utcai járókélők aligha sejtették bennük koronás uralkodójukat és Lombardia Bismarckját.

A szép özvegy a kis szalonban üldögélt bizalmas egyedülletben egy kajánképű fiatalemberrel, amikor belépett a komorna s így szólt:

— Nagyságos asszony, tessék mutatni egy öt dinárost!

— Megbolondultál, Pepita? — kérdezte haragosan a ház gyönyörű urnője. — Ha pénzre van szükséged, kérj a házvezetőnőtől és ne merészkedj zavarni, amikor vendégem van. Különösen nem akkor — fordult mosolyogva a cigarettázó fiatalemberhez, aki épen azzal volt elfoglalva, hogy egy doboz elcsent cigarettát helyezzen el a belső zsebében — amikor Parade Olivér költő urala csevegek.

A költő hajlongott, részben, hogy megköszönje a kitüntetést, részben, nehogy a bádóg cigarettadoboz csicske kinyomja a kabátja oldalát. Aztán csakhogy mondjon valamit, szellemeskedve odavetette:

— S miért éppen öt dinárost kér? Egy dinár nem is elég?

— Azért kértem öt dinárost, — mentegetőzött zavartan a komorna — mert az nagyobb és jobban lehet látni a veretét. Már pedig a két ur közül — akik a fogadóteremben várakoznak — az egyik nagyon hasonlít ahhoz, akinek a képe az öt dináron van.

— A király! — sóhajtotta öntelten és büszkén a szép özvegy. Azon gondolkozott, merre menessze ki a költőt, de az elértette az özvegy szándékát és megelőzve így szólt:

— Oh, engem nem zavarnak. Sőt igen örvendenek, ha személyesen megismerkednek velem. A véleményemet már úgy is meg irtam róla elégszer.

Mylla intésére Pepita eltávozott. A szép özvegy megnézegette magát a tükörben, majd a költő kíséretében beletették a nagy szalonba, ahol Arnulf és a kancellár türelmetlenül várakoztak reá. A király nehézményezte a költő jelenlétét és kölcsönös bemutatkozások után intett a kancellárnak. Az elértette és elfoglalta Parade Olivért. Ideje is volt, mert már nagyon is bizalmaskodott az uralkodóval. Mindnyájuk legnagyobb meglepetésére olyasmit kérdezett tőle:

— No, hogy megy az uralkodás? Mi ujság a külpolitikában? Mi lesz az irodalmi ösztöndíjjakkal és több efélével.

Arnulf a szalon bizalmas sarkában ostromolta az özvegyet s a kancellár a dohányzó ajtajában tartotta szóval a költőt. Majd csevegő-társait cseréltek a párok és a király helyét a kancellár foglalta el a szép özvegy oldalán. Mialatt elsuhanak egymás mellett, Arnulf odasugta meghitt emberének:

— Nem megyek vele semmire sem. Beszélj te!

— Nem akarja felséged szeretni? — kérdezte felháborodva a kancellár.

— Ki beszél itt szerelmről? Nem akar kölcsönözni egy megvezedett rézpétákat sem.

A kancellárnak elnyult arca de feleletre nem maradt ideje, mert a király ellépett mellőle s beleakasztotta karját a költőbe. Bevitte magával a dohányzóba s leülték egymás mellé a dusan párnázott bőrpamlagra.

— Most értesülök bájos háziasszonyuktól hogy ön kicsoda kitűnő költő, — mondta méltóságteljesen a király.

Parade Olivér gőgkbigyesztve válaszolt: Elég szomorú, hogy ezt felséged eddig nem tudta s bizony meglátszik az egész kormányzáson, hogy nem olvasta műveimet.

Arnulf sértődés helyett mentegetőzött. Kérem... az uralkodás... a nép joga és akarata... Eh, de ne is beszéljünk róla. Apropos, ha kérdenem szabad: milyen viszonyba van ön Myllával?

— Irigylendő viszonyban, felség, — szólt a diszkrét lovag.

— Fogadja legmeszebb menő irigységem kifejezését.

foglalni iparkodnak a község legnagyobb forgalmu pontjain kínáló üzlethelyiségeket. A lakók pedig a kényelmes és egészséges lakásokat. Alkalmunk volt betekinteni a mindszentiek ezen ugyszólván családi pénzügyének mérlegébe s azt összehasonlítani a hét év előttivel. Örömmel látjuk ez intézet meglepedést keltő gyarapodását, fejlődését. Ez időhöz viszonyítva emelkedett a váltó kölcsön 107 ezer koronával, a jelzálog kölcsön 525 ezer koronával, a kötvény kölcsön 70 ezer koronával, az előleg kölcsön 18 ezer koronával, a betét 725 ezer koronával, a heti betét 115 ezer koronával, az értékpapír állomány 67500 koronával. Nem áll arányban ezen nagy forgalommal a részvényeseknek jutott szerény osztalék. De el kell ismerni azt, miszerint egyedül az intézet által számított olcsó kölcsön kamatok idézték elő a forgalom illetén meglepő növekedését. Valamint el kell ismerni azt is, hogy említett arányban növekedett a tartalék tőke is. Amely a növekedő forgalommal idővel meg szokta hozni a nagyobb osztalékot is.

— **A Vöröskereszt egylet** választmánya holnap 12-én d. u. 5 órakor tart ülést, melyre a választmányi tagokat ez uton hívja meg tisztelettel az elnökség.

— **Berekedt révközlekedés.** A változó idő megdabasztotta a Tisza vizét, mozgásba hozta a folyó gyengülő jégpáncélját. Így történt, hogy összecusztott a mindszentiek mindkét révbéli átjáró kivágott jege és e hó 2-dika óta megszűnt a két part közötti kocsi közlekedés. Sőt a gyalog közlekedés is csak 2—3 napközben lehetséges néhány óráig, amikor néhol egy kis nyílás támad a lejjebb csúszó jégmezők között. Remélni lehet azonban, hogy ha a tavaszra fordult időjárás még néhány napig tart, hamarosan eltakarodik a folyó jégtakarója.

— **Gazdák figyelmébe.** A Csongrádmezei Gazdasági Egyesület tenyészállatnak állami kedvezménnyel leendő beszerzése iránt ez évre is kérvénnyel fordult a földmívelésügyi miniszterhez. Gróf Serényi Béla miniszter, ki a gazdaközönség és munkásosztály érdekeit igazán szíven viseli, a tenyészállatok beszerzése dolgában messze menő kedvezményeket engedélyezett. És pedig tenyészbikák és kanoknak, a Gazdasági Egyesület utján való beszerzésénél a földmívelési miniszter kiscgazdáknak a beszerzési ár 20 százalékát megtéríti, illetve elengedi és a 80 százalék ár három félévenkénti részletben fizetendő be a gazdasági egyesület

— Köszönöm.

— Máskor is. Nos, ha ön olyan bizalmas lábon áll vele, akkor bizonyára nem fogja megtagadni a hazának azt a kérelmét, hogy az özvegy néminemű kölcsönrel járuljon hozzá az udvar anyagi felüldítéséhez.

A költő komolykodva pislákol.

— Szóval: felséged meg akarja pumpolni Myllát.

A király bánatosan intett igent.

— Hja, az nehezen fog menni. Kérem, amíg én néhány rongyos ezrest ki tudok szedni ebből az asszonyból.

Arnulf kihasználta a költő elszólását.

— Hogyan? Hát maga pumpolja? Nem szégyeli magát?

— Nem, válaszolta egykedvűen a költő. Miért szégyeljen azt, hogy Myllának több pénze van, mint nekem? S még felséged illet szemrehányással? Felséged, aki nálam tapogatózik a kölcsönöket illetőleg?

— Hja, én? Az más! Először is nem vagyok vele irigylendő viszonyban...

— Az a felséged pechje! monda a költő szemtelenül.

Arnulf megveregette a költő vállát.

— Nagy kópé maga, tisztelt barátom. De mit vetekedünk mi itt, amikor nem arról van szó. Röviden: pénz kell.

— Mennyi?

— Félmillió dinár.

— Annyi nincs most véletlenül nálam. Két ezerrel szolgálhatok.

— Ide vele. És a többi?

utján a kir. adóhivatalba, Tehenek és tenyészokák beszerzésénél a kedvezmény ugyanaz, a mi a múlt évben volt, a le nem fizetett összeg váltóval fedezendő, vagy is a beszerzési ár 5 év alatt 6 részletben fizetendő, mely váltó kamatának 9 százalékát, valamint a beszerzéssel járó és szállítási költségeket az állam fedezi, vagyis a beszerzett tehén vagy koca a gazdának portájára hajtva sem lesz drágább egy fillérel sem, mint ahogyan az Svájcban vagy bárhol vásároltatott. Felhívja tehát a gazdasági egyesület a tenyészállatot állami kedvezménnyel vásárolni szándékozó gazdák figyelmét arra, hogy az előjegyzések végett mielőbb jelentkezzenek a gazdasági egyesület titkári hivatalánál, mert a kanok és bikák beszerzése már február hó folyamán, kocák beszerzése március hóban és tehének beszerzése április hóban fog esz- közöltetni.

— **Jézus nevelőapjának műhelye.** Egy angol kutató-társaság, amely ásatásokat végez Nazarethben, a londoni „Poll Mall Gazette“ távirata szerint, megtalálta Jézus nevelőapjának, nazarethi Józsefnek a műhelyét, amely főlé Heléna császárné idejében kápolnát építettek, de ez később földrengés következtében rombadőlt. A kápolnát most teljesen kiásták és sok ókeresztény szertartási eszközt, finom művi lámpát, gyertyatartót s ezeken kívül egy-egy római mozaik padlót is találtak, amely még teljesen ép.

— **Ács munkások táncvigalma.** A Mindszenti Ács munkások Szakegylete saját könyvtára javára 1912. évi február hó 18-án, vasárnap Dobos István vendéglőjében jótékony célú zártkörű táncvigalmat rendez. Személy-jegy előre váltva 1 k, este a pénztárnál 1 k. 20 f. Felülfizetéseket a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadjunk és hírlapilag nyugtázzunk. Kezdeté este 7 órakor. Jegyek előre válthatók Dobos István, Baksay Illés és Bühler Gábor urak üzleteiben.

— **Gyermekek tűzhalála.** Szegedről jelentik: Fischer János kisteleki gazdálkodó feleségével együtt bent járt Szegeden és az alatt ötéves János nevű kis fiuk és Erzsébet nevű három éves kis lányuk fölügyelet nélkül maradtak. A gyermekek gyufával játszadoztak, ruhájuk lángalobbantak és szénre égtek.

— **Sikkasztó kávé.** Tót Ignác dévaványai földbirtokos szerdán éjjel a szegedi Newyork-kávéházban mulatott Zombory Sándor és Hírher András notórius kártyásokkal. Tóth a mulatság előtt kétezer hatszáz korona készpénzt átadta Tombác István kávésnak, aki — amidőn Tóth a pénzt visszakövetelte — nem adta vissza a rábizott összeget, hanem hatszáz koro-

— Majd én kiveszem az özvegyből és felségednek adom tovább, — felelte a költő és részben arany-és ezüstpénzből leszámolta a király markába a kétezer dinárt.

Felállottak.

— A kamat? — kérdezte Arnulf.

— Nem pénz; hanem felséged lesz kegyes engem kinevezni udvari szállítójának... azaz udvari költőjének. Tudja Isten, hátha akkor jobban fognak a könyveim.

— Meglesz. Benne lesz a holt napi hivatalos lapban. De várom a folytatását, — mondta a király, miközben hüvelykujjával a mutató és középső ujját dörzsölte, ami Lombardiában is pénzt jelent.

— Ha pénzre lesz felségednek szüksége, csak telefonozzon a „Nyugoti költők“ szerkesztőségéhez.

Visszatértek Myllához, majd rövid bucsuzkodás után eltávoztak az udvari vendégek. Kocsin mentek hazafelé. Egyszerre Arnulf a zsebébe nyult és átadott ezer dinárt a csodálkozó kancellárnak.

— Fiam, hozasd ki a zálogházból a koronát. Végre is az ember vagy király, vagy nem. Reprezentálni is kell.

— Felségednek pénze van? Felséged megpumpolta a költőt? — dadogta a kancellár. A király mosolyogva intett igent, mire a kancellár hódolatteljesen rebegte:

— Felségednél talentumósbabb uralkodó még nem ült a trónon, mivel felséged még egy költőből is pénzt tud kisorsfolni! Erre még nem volt példa.

nát átadott a kártyásoknak, a többit pedig megtartotta. Tóth ezután a rendőrségre ment, amely az egész társaságot, köztük a kávé feleségét is őrizet alá vette. Hosszas vallatás után a megmotozás alkalmával előadták a pénzt, amely bankjegyekben a kávésné harisnyájában volt elrejtve. A kávé és felesége ellen megindult az eljárás, a kártyásokat pedig letartóztatta a rendőrség.

— **Hármas ikrek.** Hódmezővásárhelyről jelentik: Pulás Sándor téglagyári munkás felesége hármas ikreket szült. Érdekes, hogy az asszony előbbi szülése alkalmával kettős ikreknek adott életet.

— **Táncmulatság Szegváron.** A Szegvári Iparosok és Kereskedők Köre e hó 19-én saját könyvtára javára Móhr Sámuel vendéglőjének összes termeiben zártkörű táncvigalmat rendez Belépődij: személyjegy 1 korona, családjegy 3 személyre 2 k 40 f. Kezdeté este 7 órakor.

Horváth Antal könyv- és műnyomdája, Mindszenti

Meghívó.

A MINDSZENTI TAKARÉKPÉNZTÁRNAK

1912. évi február hó 18-án délután
3 órakor az intézet helyiségében tartandó
XXXVI-ik évi

Rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket van szerencsém tisztelettel meghívni.

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az 1911. évi zárszámadás előterjesztése.

2. A mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvények megadása.

3. Intézeti ház építésére vonatkozó igazgatósági előterjesztés.

4. Esetleg teendő indítványok.

5. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes választása.

Kelt Mindszenten, 1912. január 30.

Wimmer Béla sk.
könyvelő.

Vedres István sk.
elnök.

Kivonat az alapszabályokból:

28. §. A részvényes, ki szavazni kíván, az erre szükséges igazolványt a közgyűlést megelőző 8 nap alatt, illetve annak megnyitáig a hivatal helyiségében átveheti, ha magát a közgyűlés előtt legalább 15 nappal, saját nevére irt részvényen igazololta.

A zárszámadások s az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, a közgyűlést megelőző 8 napon a hivatal helyiségében a részvényesek által megtekinthetők.

BRÁDY-féle

GYOMOR-CSEPPEK

ezelőtt Máriacelli cseppek

több mint 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek utólrhetetlenül jó hatása van emésztési zavaroknál, azután páratlan gyomorrontás, gyomorégés, székrekedés, fej- és gyomorgörccsök, émelygés, szédülés, álmatlanság, kólika, vérszegénység, sápkór stb. ellen. Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg **K 1.60** kis üveg — **90** fill 6 üveget **K 5.40**, 3 nagy üveget **K 4.80** beküldése után küld franco.

BRÁDY K. gyógyszerértára a „Magyar Királyhoz“ BÉCS,
I., Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Máriát ábrázolja, rózsaszínű karton csomagolásra s az aláírásra, amely az oldal levő kép másolata és utasítsunk vissza minden ulánzatot.

Eladó a piac közelében lévő bár milyen üzletnek megfelelő ház, továbbá az eleget nyomáson 12 hold igen jó herésnek való föld örök áron eladó. Bővebb felvilágosítást ad Hege-düs György.

A Mindszenti Önsegélyző Szövetkezet Zárszámadása

1911. évről.

BEVÉTEL

Pénztári forgalom 1911. évben.

KIADÁS

Lap-szám	Megnevezés	K	f	Lap-szám	Megnevezés	K	f
22	Pénztári maradvány 1911. január 1-én	1677	08	12	Adó és illetékre	285	71
15	Takarékpénztári betét utáni kamatokból	2360	68	13	Tiszteletdíjakra	1949	90
16	Kölcsönök visszafizetéséből	24506	—	14	Jutalékokra	489	27
17	Előlegek visszafizetéséből	8598	—	16	Kölcsönökre	21485	—
18	Takarékpénztári betétből	17000	—	17	Előlegekre	44788	20
19	Átíratási díjakból	18	50	18	Takarékpénztári betétre	26860	68
22	Bírság díjakból	263	40	19	Üzleti költségekre	925	56
23	Kölcsönök utáni kamatokból	6173	25	20	Vegyeesekre	148	60
23	Előlegek utáni kamatokból	2767	51	22	Pénztári maradvány 1911. december 31-én ..	1422	50
24	Törzsbetétekből	34991	—				
		98355	42			98355	42

TARTOZIK

MÉRLEG-SZÁMLA

KÖVETEL

Lap-szám	Megnevezés	K	f	Lap-szám	Megnevezés	K	f
	VAGYON				TEHER		
6	Felszerelések	20	—	6	Tőkésített osztalék	19254	24
16	Kölcsönök	86188	—	7	Törölt törzsbetétek	207	02
17	Előlegek	87589	98	8	Tartalékalap	4983	48
18	Takarékpénztári betét	53782	84	21	Veszteség tartalék	2239	64
22	Készpénz	1422	50	23	Előre bevett kamatok kölcsönök után	716	79
23	Hátralékos kamatok kölcsönök után	516	86	23	Előre bevett kamatok előlegek után	4	54
23	Hátralékos kamatok előlegek után	3769	33	24	Törzsbetétek	197132	40
		233289	51	10	Nyeremény áthozat 1910. évről 1913 Folyó évi nyereség egyenleg 8732'27	8751	40
					Összes nyereség	233289	51

TARTOZIK

Veszteség- és nyereség-számla

KÖVETEL

Lap-szám	Megnevezés	K	f	Lap-szám	Megnevezés	K	f
	VESZTESÉG				NYERESÉG		
8	Tartalékalap utáni kamat	237	30	15	Takarékpénztári betét utáni kamat	2360	68
12	Adó és illeték	285	71	19	Átíratási díjak	18	50
13	Tiszteletdíjak	1949	90	22	Bírság díjak	263	40
19	Üzleti költségek	925	56	23	Kölcsönök utáni kamat	5726	34
20	Vegyeesek	148	60	23	Előlegek utáni kamat	3910	42
10	Nyeremény áthozat 1910. évről 1913 Folyó évi nyereség egyenleg 8732'27	8751	40	10	Nyeremény áthozat 1910. évről	19	13
	Összes nyereség	12298	47			12298	47

Mindszent, 1911. évi december hó 31-én.

Karaszka Kálmán
könyvelő.

Pánczél Károly
aligazgató.

Vitos Gerő
igazgató.

Apró Ferenc
pénztáros.

Gyovay András
ig. tag.

Keresztes Áron
ig. tag.

Elekes Lajos
ig. tag.

Taar Lajos
ig. tag.

Kardos István
ig. tag.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. Mindszent, 1912. évi február hó.

Keresztes Ferenc
f. b. tag.

Lipták Jenő
f. b. tag.

Wimmer Károly
f. b. elnök.

Zánthó Kálmán
f. b. tag.

Pölös Mihály
f. b. tag.

**HORVÁTH
ANTAL**
GRAFIKAI MŰINTÉZETE
MINDSZENT

MODERN NYOMTATVÁNYOK
GYÁRTÁSA

Strausz és Basch

fakereskedők és építkezési vállalkozók

! Ajánlják dusan felszerelt raktárukat mindennemű épület, asztalos és bognár-árúban. Tüzifa és porosz szén nagyban és kicsinybeni árusítása. „Bohn“-féle tetőcserép és Eternit tetőlemez kizárólagos árusítása.

Kistelek, a Pignitzky-malom mellett.

akác, gledicsia
**Besztercei szilva,
kajszin-baraczk,**
ojtott gyümölcsfát, vadoncot,
akác és gledicsiát 100.000 számba
képes küldeni.

*Unghváry László-faiskolája
Cregled.*

Lakodalmakra

kitünő zamatu
tisztán kezelt

jó fajborok

legolcsóbban

Vig Dánielnél kaphatók

Butorok

Ujálók, ebédlok, uriszobák, szalónok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, csillárok és zongorák szállítanak bárhova

kézpénzért, vagy rendkívül előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes nagy butoralbum 1 korona. Teljes berendezésnél utazó mintákkal díjmentesen küldetik bárhova.

Modern Lakberendezési Vállalat
BUDAPEST, I., Gerlóczy-utca 7. sz.
(Központi varosháza mellett.)

Eladó vendéglő és ház.

Mindszenten, a főutcán levő nagyvendéglőmet összes berendezéssel, házzal együtt — más vállalat miatt — örök áron eladom, esetleg haszonbérbe kiadom.

A vendéglő áll: 1 nagyterem, 1 kisterem, 1 söntés, üvegezett folyosó, fásított kerthelyiség, szalétti, fedett kuglizó, 2 tekeasztal (egyik uj); továbbá 6 szoba, 1 téli és 1 nyári konyha, éléskamra, magtár, jégverem (jéggel), istálló, góré, 2 nagy pince, stb, stb.

Saját acetylén világítás!

Vizvezeték a házban!

Komoly vevőknek vagy bérbe venni szándékozókna szívesen ad bővebb felvilágosítást a tulajdonos

Zánthó Kálmán
vendéglős
MINDSZENT.

-32

SZULTÁNFORRÁS

BŐR- ÉS DÚS LITHION TARTALMÚ
GYÓGYÍTÓ ÉS ÜDÍTŐ ITAL.
KIVÁLÓ HÚGYHAJTÓ ÉS HÚGYSAVOLDÓ
KUTKEZELŐSÉG: EPERJES.

Vezérképviselő Csongrád megyére:

Szentesi Mezőgazdasági Ipar
és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság,
10-15 SZENTES.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen
nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű cukorkáknál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabkáján rajta van a „Réthy“ név.

1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható!
Csak Réthy-félét fogadjanak el!

Uj gabona-üzlet!

A MINDSZENTI TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T. tudatja úgy a helybeli, mint a közeli vidéki nagyérdemű közönséggel, hogy üzletkörében állandósította a gabona-bevásárlást.

Vásárol mindennemű gabonát

a legmagasabb napi árakon!

Elfogad gabonát beraktározásra későbbi leszámolásra s rá megfelelő készpénz-előleget ad.

Előleget ad remélt termésre a legmérsékeltbb kamatláb mellett.

Főtörékvése, hogy úgy a helybeli, mint vidéki közönséget a legelőzékenyebben kiszolgálja és bizalmát kiérdemlje.

Fölvilágosítással készséggel szolgál a takarékpénztár vezetősege és a bevásárlással megbizott Novák Ferenc ügyvezető.

Magtár és iroda (a régi Grüner-féle) Kertész Mór úr házában van elhelyezve.

Mindszent, 1911. március 1.

A Mindszenti Takarékpénztár r.-t.
igazgatósága.

A Mindszenti Takarékpénztár 1911. évi Zárószámadata.

V A G Y O N

Mérleg-számla 1911. évi december hó 31-én.

T E H E R

Főkönyvi lapszám	S z á m l a m e g n e v e z é s e	Összeg		Főkönyvi lapszám	S z á m l a m e g n e v e z é s e	Összeg	
		K	f			K	f
130	Pénztár számla	32706	69	6	Alaptőke számla	120000	—
125	Leszámitolt váltó számla	532702	53	7	Tartalék alap számla	30000	—
128	Jelzálog kölcsön „	598802	58	8	Külön tartalék alap számla	30000	—
126	Kötvény kölcsön „	163942	06		Intézeti székház alap „	2000	—
87	Értékpapir „	73325	—	132	Jótékonycél „	433	98
20	Intézeti ház „	15794	46	106	Osztalék „	1469	—
21	Beszerzési „	400	—	118	Viszleszámitolt váltó „	27700	—
135	Folyó „	106371	63	141	Betét „	1160239	26
108	Óvás-díj „	168	42	103	Heti betét „	13	—
43	Giro „	600	—	136	Heti betét I. csoport „	93647	67
123	Előleg kölcsön „	20303	—	143	Heti betét II. csoport „	17079	49
				133	Heti betét III. csoport „	14187	16
				139	Heti betét IV. csoport „	6053	30
				135	Folyó „	25402	44
				124	Üzleteredmény-számla <small>Áthozat 1910. évről 309.04 folyó évi . . . . . 16582.03</small>	16891	07
		1545116	37			1545116	37

T A R T O Z I K

Nyereség-veszteség-számla 1911. december 31-én.

K Ö V E T E L

Főkönyvi lapszám	S z á m l a m e g n e v e z é s e	Összeg		Főkönyvi lapszám	S z á m l a m e g n e v e z é s e	Összeg	
		K	f			K	f
113	10 % betét kamat adó	5131	62	142	Váltó kamat.....	37884	22
131	Betét kamat.....	45775	18	122	Kölcsön kamat.....	43798	27
79	Heti betét kamat.....	5541	04	111	Folyó számla kamat	3167	11
97	Viszleszámitolt váltók kamata	288	52	129	Késedelmi kamat.....	92	06
94	Kamat tértítés	34	42	93	Részvényátíratási díj	16	—
80	Illeték	113	41	137	Kezelési díjak és különféle kamatok...	1797	84
134	Folyó költség	4667	19	98	Értékpapir kamat.....	995	—
78	Adó	4373	15	102	Intézeti ház jövedelme	600	—
138	Tiszti és szolga fizetés	6160	—	123	Előleg kölcsön kamat.....	316	06
124	Üzleteredmény <small>Áthozat 1910. évről 309.04 folyó évi . . . . . 16582.03</small>	16891	07	124	Nyereség áthozat 1910. évről	309	04
		88975	60			88975	60

Mindszent, 1911. évi december hó 31-én.

Büchler Gábor
pénztárnok

Vigh Gyula
igazgató

Wimmer Béla
főkönyvelő

Hám János *Tábit Lukács* *Keresztes Ferenc* *Stern Salamon* *Mihály János* *Koncz Lajos* *Wimmer Károly* *Grüner Géza*
ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Ezen mérleg- és nyereség-veszteség-számlában foglalt összes tételeket a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és mindenben egyezőnek találtuk.

Mindszent, 1912. február hó 4-én.

Keresztes Nagy Sándor
f. b. tag.

Tary János
f. b. tag.

Antal András
f. b. elnök.

Pánczél Károly
f. b. tag.

Keresztes Áron
f. b. tag.